

DELÅRSRAPPORT AUGUSTI 2019

FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS RAPPORT TILL
REGIONSTYRELSEN

Fastställd av folkhögskolestyrelsen 2019-09-19 §40

INNEHÅLL

1. Inledning	3
1.1 Folkhögskolestyrelsens uppdrag	3
2. Folkhögskolestyrelsens samlade bedömning.....	3
3. Måluppfyllelse och arbete med fullmäktiges uppdrag	6
3.1 Bättre och jämlik hälsa	6
3.2 Aktiv och innovativ samarbetspartner	7
FULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL: Aktiv och innovativ samarbetspartner	8
Mål 2019	8
Mått	8
Ingångsvärde	8
Målvärde 2019	8
Uppföljning	8
Genomföra workshops inom ramen för innovationsloopen.....	8
Antal workshops	8
0	8
2	8
Årsrapport.....	8
Undersköterskeutbildning med förstärkning i svenska språket inom vård och omsorgscollege.	8
Antal deltagare i utbildning.....	8
12	8
12	8
Årsrapport.....	8
Utbilda hållbarhetsstrateger	8
Antal deltagare i utbildning.....	8
0	8
12	8
Årsrapport.....	8
Måluppfyllelse	8
3.3 Attraktiv arbetsgivare	8
3.4 Förordningen om statsbidrag till folkbildningen.....	9
4. Ekonomisk analys	10

Analys av budgetavvikelse	11
Vidtagna åtgärder för att klara verksamhet inom budget	11
Framtidsbedömning.....	11
Redovisning av arbete med intern kontroll	11
Bakgrund.....	11
Folkhögskolestyrelsens internkontrollarbete för perioden	11

1. Inledning

Delårsrapport per augusti 2019 är folkhögskolestyrelsens andra uppföljningsrapport för året till regionstyrelsen. Rapporten beskriver resultat och måluppfyllelse för årets andra tertial. I uppföljningen analyseras målen i folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan vilka även har koppling till fullmäktiges identifierade inriktningsmål. Rapporten inkluderar även uppföljning av internkontroll samt ekonomiskt resultat.

1.1 Folkhögskolestyrelsens uppdrag

Region Västerbotten är huvudman för Vindelns och Storumans folkhögskolor som finns i Tärnaby, Storuman, Örnsköldsvik, Åsele, Vindeln, Lycksele och Umeå. Folkhögskolorna har en gemensam Folkhögskolestyrelse som utövar den politiska styrningen av verksamheten. Folkhögskolornas huvuduppdrag är att öka möjligheten för människor att påverka sin livssituation och engagera sig att delta i samhällsutvecklingen.

Folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan utgör en del av den sammanhållna politiska styrningen av Region Västerbotten och ska läsas som en fortsättning och konkretisering av landstingsplanen 2016-2019. Verksamhetsplanen ska även nå de mål som finns i förordningen om statsbidrag till folkbildningen.

Folkhögskoleverksamheten finansieras framförallt med statliga medel som fördelas via Folkbildningsrådet. Folkhögskolorna styrs av fullmäktiges mål samt de mål som finns i förordningen om statsbidrag till folkbildningen.

2. Folkhögskolestyrelsens samlade bedömning

All verksamhet vid Storumans folkhögskola och Vindelns folkhögskola syftar till att ge människor verktyg att stärka sitt självförtroende, påverka sin livssituation och utveckla kunskaper för ett ökat samhällsengagemang.

Verksamheten bedrivs i enlighet med de uppsatta målen vilket redovisas nedan.

Viktiga händelser under perioden

I slutet av maj genomfördes traditionsenliga skolavslutningar runt om på folkhögskolan. Efter detta arbetar medarbetarna med planering och förberedelser inför nästa läsår som startade i slutet av augusti. En av utbildningarna, Preppers i Storuman, ställdes in på grund av för få deltagare. Eftersom Storumans folkhögskola fyller sina deltagarveckor även utan denna utbildning påverkas inte resultatet negativt.

Eftersom första delen av verksamhetsåret har präglats av utmaningar och omorganisering har arbetet med att utveckla skolornas ledning och styrning fortsatt. Med stöd i revisorernas granskning har ett omfattande arbete med riktlinjer och rutiner

inletts. Vi är tacksamma för den genomförda granskningen och vi uppskattar det engagemang som revisorerna visar oss eftersom det hjälper oss att utveckla folkhögskolorna. Ambitionen är med ytterligare lite tid arbeta oss igenom samtliga utvecklingsområden där revisionen har påvisat brister.

En dialog med Kempestiftelsen pågår för att hitta en gemensam överenskommelse angående den fortsatta hanteringen av Kempefonden.

Årets ekonomi har som tidigare beskrivits påverkats negativt av förändringar i anslaget från FBR i förhållande till budget. Detta har inneburit beslut om och verkställande av förändringar i verksamheten för att balansera ekonomin. Dessa åtgärder är nu genomförda. Den stora budgetavvikelse som fanns under sommaren beror dels på ett försenat statsbidrag och dels på att minskningen inom personalstaben inte ännu lett till en minskning av kostnader.

Ett arbetsmiljöarbete tillsammans med Företagshälsan är påbörjat vid båda skolorna och ska följas upp under året.

Måluppfyllelse

Den enskilda folkhögskolans styrelse är ytterst ansvarig för verksamheten. Folkhögskolan har ingen separat lagstiftning och lyder inte under skollagen. Däremot finns det regler och riktlinjer förknippade med de statliga bidragen till skolan.

Statens stöd till folkbildning skall ha till syfte att:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Dessutom finns följande särskilda villkor för statsbidrag till folkhögskolor:

- Folkhögskolan ska årligen inlämna årsredovisning, verksamhetsplan samt annan dokumentation enligt statsbidragsvillkoren.
- Folkhögskolan ska årligen inlämna en beskrivning av sitt systematiska kvalitetsarbete och resultatet av detta.
- Folkhögskolan ska årligen genomföra allmän kurs som uppgår till 15 procent av den totala verksamheten. Den allmänna kursen ska främst vända sig till deltagare som saknar grundläggande behörighet för högskolestudier.
- Folkhögskolan ska erbjuda olika lärformer.
- Folkhögskolan ska ha organiserade former för studerandeflytande.
- Folkhögskolan ska ha en tydlig ordning för hantering av studeranderättsliga frågor.

- Folkhögskolan ska redovisa en lärartäthet som motsvarar en lärartäthet som motsvarar lägst 1,8 helårstjänster per 1000 deltagarveckor rapporterad verksamhet, exklusive tjänster som finansieras med förstärkningsbidrag samt språkschablon.

Mot denna bakgrund kan vi i delårsrapporten per april 2019 konstatera att samtliga krav i förordningen följs. Vindelns och Storumans folkhögskolors utbildningsutbud svarar väl mot de syften staten har med folkbildningen.

Region Västerbotten har fyra politiska inriktningsmål 2016-2019:

- Bättre och jämlik hälsa
- God och jämlik vård
- Aktiv och innovativ samarbetspartner
- Attraktiv arbetsgivare

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns i tre av dessa mål: bättre och jämlik hälsa, aktiv och innovativ samarbetspartner samt attraktiv arbetsgivare.

Inriktningsmålen kompletteras med strategier från fullmäktige som beskriver hur vi ska arbeta för att uppnå målen. De strategier som folkhögskolestyrelsen bedömer aktuella för sitt arbete, graden av måluppfyllelse i dagsläget samt prognos beskrivs under avsnitt 3.

Medarbetare

I början av året anlätades en extern utredare som genomförde intervjuer med samtliga medarbetare i Umeå med anledning av en pågående konflikt. Detta resulterade i en sammanfattning av läget tillsammans med ett antal rekommendationer. Vindelns folkhögskola genomförde en arbetsmiljöenkät under april/maj och synpunkterna som framkom resulterade i en handlingsplan som togs fram under personaldagarna i juni. Denna handlingsplan samt rekommendationerna från utredningen kommer rektor att arbeta med under kommande läsår med stöd av företagshälsan. Storumans folkhögskola kommer att genomföra samma enkät och på liknande sätt ta fram en handlingsplan. Företagshälsan är involverad även i det arbetet.

Folkhögskolorna rekryterar kontinuerligt nya medarbetare och de tjänster som lyses ut har haft tillfredsställande antal sökanden. Sjukfrånvaron planeras fortsättningsvis ingå som ett av nyckeltalen i den ekonomiska redovisningen till folkhögskolestyrelsen.

Ekonomiskt resultat

De förväntade intäkterna från FBR ledde till att Folkhögskolestyrelsen har fattat beslut om ett kraftfullt åtgärds paket innefattandes bland annat en organisationsförändring som leder till minskad personalstab. Detta har resulterat i ett antal uppsägningar på egen begäran samt ett sparbetning på skolans kostnadsställen.

Budgetavvikelsen fram till och med augusti beror på framför allt att minskningen av personalstaben ännu inte slagit igenom fullt ut.

Med de personalbesparingar och sparbetning på folkhögskolans kostnadsställen som har genomförts beräknas underskottet för 2019 bli omkring 500 tkr. Förändringen av prognosen i maj beror framförallt på att uppsägningarna kostade något mer än vad som var beräknat i åtgärdsplanen.

Beräkningen baseras på att samarbetet med arbetsförmedlingen fortsätter att fungera som det gör i dagsläget resterande del av året.

3. Måluppfyllelse och arbete med fullmäktiges uppdrag

I folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan har inriktningsmålen och strategierna i regionplanen specificerats och omsatts till ett antal mål och indikatorer för 2019. Delårsrapporten är en uppföljning av resultat per augusti och bedömd prognos för dessa mål och indikatorer.

I följande avsnitt redovisas måluppfyllelsen.

3.1 Bättre och jämlik hälsa

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns inom följande strategier:

- Arbeta för jämlik hälsa hos befolkningen med utgångspunkt i ett normkritiskt förhållningssätt samt ett genusperspektiv
- Arbeta för en hälsofrämjande, långsiktig och hållbar utveckling utifrån ett socialt, ekonomiskt, ekologiskt och klimatsmart perspektiv

FULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL: Bättre och jämlik hälsa				
Mål 2019	Mått	Ingångsvärde	Målvärde 2019	Uppföljning
Kraft och balans för personer med utmattningssyndrom.	Antal deltagare i utbildning.	12	12	Årsrapport
Studerandehälsa	Antal anställda i verksamheten	3	6	Årsrapport

Fördjupningsår för hälsopedagoger och hudterapeuter (kost, hälsa, praktik)	Antal deltagare i utbildning	0	12	Årsrapport
---	---------------------------------	---	----	------------

Måluppfyllelse

Utfall 2019-08: Kraft och balans nådde målet under föregående läsår. Detta läsår är deltagarantalet lägre så ytterligare rekrytering av deltagare pågår. Kraft och Balans erbjuds dock även för kommunanställda vid två tillfällen under 2019.

Studerandehälsan kommer inte att nå sitt mål om sex anställda med anledning av minskat anslag från FBR i förhållande till budget. Åtgärderna som genomförs innebär dock även att antalet studerande minskar vilket gör att konsekvenserna blir överkomliga. Fördjupningsåret kommer inte att kunna genomföras eftersom ingen statlig resurs för nya utbildningar finns enligt besked från FBR i mars 2019.

3.2 Aktiv och innovativ samarbetspartner

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns inom följande strategier:

- Tillvarata och utveckla gemensamma samhälleliga resurser genom förtroendefullt samarbete
- Bidra till genomförandet av Regionala utvecklings- och innovationsstrategier
- Utveckla och aktivt arbeta med folkhälsoarbete i samverkan med andra
- Utveckla attraktiva livsmiljöer i hela Västerbotten genom ett rikt kultur- och föreningsliv

FULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL: Aktiv och innovativ samarbetspartner				
Mål 2019	Mått	Ingångsvärde	Målvärde 2019	Uppföljning
Genomföra workshops inom ramen för innovationsloopen.	Antal workshops	0	2	Årsrapport
Undersköterskeutbildning med förstärkning i svenska språket inom vård och omsorgscollege.	Antal deltagare i utbildning.	12	12	Årsrapport
Utbilda hållbarhetsstrateger	Antal deltagare i utbildning	0	12	Årsrapport

Måluppfyllelse

Utfall 2019-08: Två workshops inom ramen för Region Västerbottens innovationsloop är genomförda. Undersköterskeutbildningen pågår i Åsele. Utbildning av hållbarhetsstrateger kommer inte att kunna genomföras eftersom ingen statlig resurs för nya utbildningar finns enligt besked från FBR i mars 2019.

3.3 Attraktiv arbetsgivare

Folkhögskolestyrelsen bedömer att styrelsens arbete återfinns inom följande strategier:

- Fokusera på delaktighet och inflytande på arbetsplatsen samt bedriva ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete
- Erbjuder heltid som rättighet, deltid som en möjlighet för alla medarbetare
- Tillvarata alla medarbetares kompetens och tillgodose kompetensutvecklingsbehov och goda karriärmöjligheter
- Skapa förutsättningar för ledarskapsutveckling

FULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL: Attraktiv arbetsgivare

Mål 2019	Mått	Ingångsvärde	Målvärde 2019	Uppföljning
Arbetsplatserna ska certifieras som hälsofrämjande arbetsplatser	Antal certifierade arbetsplatser	0	1	Årsrapport
Andelen heltidstjänster på högskolorna ska vara hög	Andel heltider i anställningsavtalet	85 %	90 %	Delårsrapporter och årsrapport
Genomföra kompetensutveckling inom folkhögskolläraryrket	Antal lärare som deltagit i kompetensutveckling inom folkhögskolläraryrket	6	8	Delårsrapporter

Måluppfyllelse

Utfall 2019-08: Arbetet med certifiering av hälsofrämjande arbetsplats pågår och bör bli en del av arbetet som genomförs tillsammans med företagshälsan. På grund av rektorsbyten och stora utmaningar inom flera områden är det osäkert om arbetet kommer att kunna slutföras detta år.

Även målet om andel heltidstjänster är möjligt att upprätthålla. HR-staben genomförde en utredning under föregående år och den visade att alla medarbetare som vill ha heltidstjänst också har det. Målsättningen om antal lärare som genomgått folkhögskolläraryrket kommer inte att uppnås eftersom de lärare som sökte vid terminsstart inte blev antagna vilket folkhögskolan inte kan påverka.

3.4 Förordningen om statsbidrag till folkbildningen

Folkbildningsrådet ska vid sin fördelning av statsbidragen samt uppföljning och utvärdering sträva efter att uppfylla statens fyra syften med statsbidrag till folkbildningen. Dessa är:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja utbildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

FÖRORDNINGEN OM STATS BIDRAG TILL FOLKBILDNINGEN				
Mål 2019	Mått	Ingångsvärde	Målvärde 2019	Uppföljning
Hög andel allmän kurs på 6 platser i länet	Antal platser med allmän kurs i länet.	6	6	Delårsrapporter och årsrapport
Genomföra utbildning motsvarande folkbildningsanslaget	10 263 deltagarveckor	10 263	10 263	Delårsrapporter och årsrapport
Jämlikhetsutbildning Make Equal Academy	Antal deltagare i utbildning.	14	14	Årsrapport

Måluppfyllelse

Utfall 2019-08: Målsättningarna angående allmän kurs och deltagarveckor förväntas uppnås.

Antalet deltagare vid Make Equal Academy uppnåddes under föregående läsår. Vid sista ansökningsdag till innevarande läsår konstaterades att utbildningen hade för få sökande så den ställdes in. Istället erbjuds en ny socialpedagogutbildning med fullt antal deltagare.

4. Ekonomisk analys

Budgetavvikelse och kostnadsutveckling (tkr)						
	Utfall 2019	Utfall 2018	Nettokostnads- utveckling	Budgetavvikelse		Årsbudget 2019
	tkr	tkr	%	tkr	%	tkr
Per politiskt beslutad ram						
Summa	-4628	-3742	16,60	-1831	65	9420

Analys av budgetavvikelse

Budgetavvikelsen fram till och med augusti beror på framför allt att minskningen av personalstaben ännu inte slagit igenom fullt ut.

Vidtagna åtgärder för att klara verksamhet inom budget

Folkhögskolestyrelsen har fattat beslut om ett kraftfullt åtgärds paket innefattandes bland annat en organisationsförändring som leder till minskad personalstab. Detta har resulterat i ett antal uppsägningar på egen begäran samt ett sparbetning på skolans kostnadsställen.

Framtidsbedömning

Med de personalbesparingar och sparbetning på folkhögskolans kostnadsställen som har genomförts beräknas underskottet för 2019 bli 500 tkr. Förändringen av prognosen i maj beror framförallt på att uppsägningarna kostade något mer än vad som var beräknat i åtgärdsplanen.

Beräkningen baseras på att samarbetet med arbetsförmedlingen fortsätter att fungera som det gör i dagsläget resterande del av året.

Redovisning av arbete med intern kontroll

Bakgrund

I landstingsfullmäktiges reglemente för intern kontroll (VLL 101–2015) fastslås att nämnderna/styrelserna löpande eller minst två gånger per år i samband med delårsrapporternas/årsrapporternas upprättande ska rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till landstingsstyrelsen. Rapporteringen ska enligt landstingsstyrelsens riktlinjer (VLL 414:1–2015) innehålla:

- Omfattning av utförda kontroller samt uppföljningar i nämnden/styrelsen
- Resultat av genomförda uppföljningar
- Vidtagna åtgärder i nämnderna/styrelserna med anledning av uppföljningarna både avseende verksamhetens brister och det egna systemet för intern kontroll

Regionstyrelserna ansvarar sedan för en gemensam rapportering till regionfullmäktige.

Folkhögskolestyrelsens internkontrollarbete för perioden

Folkhögskolestyrelsen har valt att rapportera arbetet med intern kontroll i samband med delårsrapporten per augusti samt årsrapporten. Omfattning av utförda kontroller samt uppföljningar i Folkhögskolestyrelsen

- Efter avslutat läsår genomfördes den terminsvisa avstämningen i samband med slutrapportering. Metoden är kontroll av inrapporterad statistik i schoolsoft och

antalet genomförda deltagarveckor. Resultatet visade att uppgifterna stämmer överens och därmed krävs ingen ytterligare uppföljning.

- Vid samma tillfälle konstaterades att skolorna inte haft några deltagare som faktureras externt varför avstämning mot schoolsoft inte var nödvändig.
- Avstämning mellan inrapporterad statistik i schoolsoft och utbetalt statsbidrag genomförs i augusti. Kontrollen visar att uppgifterna inte överensstämmer. Ordinarie utbetalning av statsbidrag är försenat eftersom folkhögskolestyrelsen först måste fatta beslut om årsrapporterna. Detta sker i september.
- I samband med den månatliga budgetuppföljningen i augusti kontrollerades fakturerade belopp med stickprov mot den av folkhögskolestyrelsen fastställda prislistan. Uppgifterna visade sig överensstämma. Nytt stickprov ska genomföras i november.
- Från och med detta läsår ska samtliga kursansvariga rapportera frånvaro i schoolsoft. Detta ger förbättrade möjligheter till statistik som kan utveckla studerandehälsans insatser samt ge viktig jämförelseinformation i samband med terminsutvärderingen. Detta arbete följs upp av ledningsgruppen efter höstterminen 2019 och ingår i folkhögskolestyrelsens årsrapport.
- Budgetuppföljning genomförs månadsvis av folkhögskolechef. Redovisning av resultat sker vid samtliga sammanträden med folkhögskolestyrelsen. Vid samtliga tillfällen visar uppföljningen ett underskott i förhållande till budget på grund av förändringar från FBR. Folkhögskolestyrelsen har fattat beslut om förändringar i verksamheten och prognosen är att underskottet kommer att minska under den kvarvarande perioden. Folkhögskolestyrelsen följer upp ekonomin löpande i samband med delårsrapportering och ordinarie månadsrapporter.
- Medarbetarsamtal har genomförts med samtliga medarbetare under perioden januari och februari. I samband med detta kartlades rekryteringsbehov, pensionsavgångar och nyckelpersoner. Rapport till folkhögskolestyrelsen genomfördes vid sammanträde i maj 2019.
- Vid kontroll av diarierutin efter av styrelsen fastställd rutin visar att Storumans folkhögskola inte diariefört och arkiverat handlingar på ett korrekt sätt. Detta har även ifrågasatts av revisorerna. Med anledning av detta genomförs en utbildning av registratorer för båda skolorna i oktober och man ska börja använda Platina. Kontroll med stickprov av diariet och arkivet sker i december när rutiner förväntas vara på plats och uppföljning sker i samband med årsrapporteringen.
- Avtal med studerande angående kontroll av drogfrihet har upprättats med två studerande under föregående läsår. Studerandehälsan ansvarar för genomförande. Arbetet rapporterades till folkhögskolechef.
- I samband med den månatliga budgetuppföljningen i juni genomfördes stickprov angående redovisning av utlägg och kvitton hos ekonom. Det framkom att medarbetarna redovisar parkering olika varför en riktlinje tagits fram av rektorerna och ska kommuniceras till medarbetarna vid kommande APT.

- Ny attestordning fastställdes av folkhögskolestyrelsen i maj 2019. Kontroll av att gällande ny lista finns inlagd websystemet genomfördes i juni. Kontrollen visade att korrekta uppgifter föreligger.
- Kontroll av gällande kvalitets/styrdokument har genomförts vid två tillfällen; januari och maj i samband med ärenden hos FSR. Resultatet visar att folkhögskolan har bristande handlingsplaner inom området diskriminering samt att den studeranderättsliga standarden behöver omarbetas. Detta ska följas upp och behandlas av folkhögskolestyrelsen i oktober.

Resultat av genomförda uppföljningar samt vidtagna åtgärder i Folkhögskolestyrelsen

Se redovisning ovan.